

Informacija apie priimtą sprendimą dėl AB „Achema“ formalino gamybos agregato statybos ir veiklos galimybių

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

AB „Achema“, Jonalaukio k., Ruklos sen., 55550 Jonavos r. sav., tel. (8 349) 56237, el. p. info@achema.com.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas

UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 262 2621, faks. (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Formalino gamybos agregato statyba ir veikla.

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 1 priedo 6.1 papunktyje nurodytą veiklą – organinių cheminių medžiagų, neorganinių cheminių medžiagų, fosforo, azoto ar kalio trąšų (įskaitant kompleksines trąšas), kitų agrocheminių medžiagų (įskaitant biocidus), farmacinių produktų gamyba pramoniniu mastu, kuriai vadovaujantis PAV įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktu turi būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Kauno apskr., Jonavos r. sav., Ruklos sen., Jonalaukio k.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Pagrindinė AB „Achema“ vykdoma veikla – azoto trąšų, birių trąšų mišinių, skystų trąšų kambario ir lauko augalams, amoniako, azoto rūgšties, formalino, karbamido-formaldehido dervų, angliarūgštės, deguonies, azoto, bazinio aliuminio sulfato tirpalo gamyba. Gamykla veiklą vykdo nuo 1965 m. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Kauno regiono aplinkos apsaugos departamentas 2010 m. gegužės 24 d. raštu Nr. KR12-1335/59 priėmė sprendimą, kad AB „Achema“ planuojama ūkinė veikla – gamybos išplėtimas ir modernizavimas Jonalaukio k., Ruklos sen., Jonavos r. sav. pagal pateiktą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą yra leistina.

Ūkinė veikla vykdoma pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento 2009-01-15 išduotą Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą Nr.2/15 (toliau – TIPK leidimas).

Šiuo metu metu formalino gamyba vykdoma nepertraukiamu būdu organinių produktų ceche, formalino ir karbamido-formaldehido dervų (KFD) gamybos korpusė, esančiame pietinėje teritorijos dalyje. Formalino esamo cecho gamybinis pajėgumas per metus sudaro 39,55 tūkst. t/metus.

Planuojama pastatyti naują formalino gamybos įrenginį šalia esamo formalino ir karbamido-formaldehido dervų gamybos korpuso. Planuojamas įrenginio pajėgumas – 100 tūkst. t/metus 37% formalino.

Informacija apie PŪV gretimybes

Apie 277,4 ha plotą užimanti gamyklos teritorija yra išsidėsčiusi Neries upės slėnyje šalia Neries ir Šventosios upių santakos. Neries upė gamyklos teritoriją juosia iš šiaurinės ir rytinės pusių. Tarp gamyklos teritorijos ir Neries upės plyti miškas, rytuose tarp upės ir gamyklos yra žvyro - smėlio karjeras (Venecija), pietrytinėje pusėje - gamyklai priklausantys upės vandens paėmimo įrenginiai. Pietuose plyti mišku apaugę plotai. Pietvakarinėje pusėje pagal geležinkelį yra išsidėsčius įvairių gamybinių – komercinių įmonių rajonas. PŪV vieta yra gamyklos teritorijos pietinėje dalyje greta esamo formalino gamybos korpuso neužstatytoje sklypo dalyje.

PŪV vietai artimiausi kultūros paveldo objektai: Lokėnėlių piliakalnis su gyvenvieta, nutolęs apie 1445 m atstumu šiaurės kryptimi; Skarulių Šv. Onos bažnyčios

statinių kompleksas, nutolęs apie 1558 m atstumu vakarų kryptimi; Skarulių pilkapių vieta, nutolusi apie 1603 m atstumu, vakarų kryptimi.

Artimiausia saugoma gamtinė teritorija – Neries upė („Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija), kuri ribojasi su PŪV žemės sklypu.

Artimiausios gyvenamosios teritorijos nuo PŪV žemės sklypo ribos nutolę: vakarų kryptimi apie 615 m atstumu, šiaurės vakarų kryptimi apie 479 m atstumu, šiaurės rytų kryptimi apie 798 m atstumu, pietryčių kryptimi apie 680 m atstumu, pietų kryptimi apie 714 m atstumu.

Informacija apie PŪV technologinius procesus

Aukštos koncentracijos formalino, sudėtyje turinčio mažą kiekį metanolio, gamyba paremta katalitinio metanolio oksidavimo į formaldehidą su sekancia formaldehido absorbcija vandeniu metodu.

Numatomą naudoti žaliavą – metanolį (apie 42 400 t/metus) planuojama atvežti geležinkelio cisternomis ir saugoti esamose organinių produktų cecho bazinio sandėlio 6 požeminėse talpyklose. Bendras maksimalus saugomo metanolio kiekis būtų ne daugiau kaip 2 700 m³, t. y. apie 2 160 t. Metanolis į formalino gamybos agregatą tiekiamas siurbliais tam skirtu vamzdynu.

Metanolio oksidavimui naudojamas geležies-molibdeno katalizatorius. Verdantis difenilo mišinys naudojamas kaip šilumos nešėjas. Taip pat numatyta reakcijos šilumos utilizacija gaminant vandens garą. Metanolis per išgarintuvus dviem lygiagrečiais srautais tiekiamas į oro-išlakų mišinio vamzdį. Metanolio kiekis palaikomas automatiškai ir nuolat kontroliuojamas. Reikalingas deguonies kiekis oro-išlakų mišinyje kontroliuojamas dujų analizatoriais ir palaikomas reguliuojant aplinkos oro kiekį dujųpūčių įsiurbime. Spirito-dujų mišinys, sudėtyje turintis 6,5-8,9 % metanolio, per rekuperatorius, kur pašildomas iki 140-170 °C, tiekiamas į reaktorių metanolio oksidavimo reakcijai. Metanolio oksidavimas vykdomas iki 400 °C temperatūroje vamzdelinės konstrukcijos reaktoriuose geležies-molibdeno katalizatoriaus pagalba. Formaldehido sintezės, efektyvaus ir aukšto selektyvumo geležies-molibdeno oksidų katalizatoriaus pagalba, technologija vykdoma pagal metanolio oksidavimo iki formaldehido reakciją. Siekiama metanolio (CH₃OH) konversija į formaldehidą (HCHO) yra tarp 92 ir 94%. Reakcijoje taip pat dalyvauja šalutiniai produktai – anglies monoksidas (CO) ir dimetilo eteris (CH₃OCH₃). Formaldehido absorbcija vykdoma absorbcijos kolonoje, kurioje sumontuoti specialūs, didelio efektyvumo kontaktiniai įrenginiai. Reakcinės dujos iš rekuperatorių tiekiamos į absorbcinės kolonos apatinę dalį. Cirkuliacinis laistymas formalino-demineralizuoto vandens mišiniu vykdomas išcentrinu siurbliu. Formalino perteklius, pagal lygį kubinėje absorberio dalyje, nepertraukiamai nuvedamas į formalino standartizacijos talpas. Kolonos išėjime pagrindinė išlakų dalis grąžinama pakartotiniam naudojimui į dujųpūčių įsiurbimą ir dalis išlakų per dujų išlakų katalitinio nukenksminimo (sudeginimo) įrenginį išmetamos į atmosferą. Katalitinis dujinių išlakų nukenksminimas vykdomas sudeginimo įrenginyje 400-450 °C temperatūroje. Katalizatoriaus sluoksnyje vyksta anglies oksido, metanolio ir formaldehido ir kitų šalutinių reakcijos produktų oksidavimas iki anglies dvideginio ir vandens.

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Formalino agregato eksploatacijos metu numatoma susidarys šios atliekos: atidirbęs platininis katalizatorius (apie 60 kg per 1-2 metus), atidirbęs geležies molibdeno katalizatorius (apie 7150 kg per 1-1,5 metus), panaudota aktyvuotoji anglis (apie 150 kg per 1-2 metus), difenilo mišinys (apie 12 000 kg per 7-10 metus), panaudota alyva (apie 520 kg per 1 metus), kurias planuojama pagal sutartis perduoti atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti šias atliekas.

Informacija apie PŪV poveikį aplinkos orui

Esama aplinkos oro tarša PAV ataskaitoje įvertinta pagal TIPK leidimo (paraiškos) duomenis. Planuojamoje situacijoje yra naikinami esami taršos šaltiniai formalino gamyboje: 074 (katalizatoriaus gamyba), 057 (fakelas) ir 058 (fakelas) ir karbamido-formaldehydinių dervų gamyboje: 056 (žvakė), 076 (ventiliacijos ortakiai). Taip pat numatoma pakeisti esamų taršos šaltinių darbo laiką formalino gamyboje: 053 (žvakė) – 720 val./metus, 059 (žvakė) – 720 val./metus, 061 (autocisternų liukai) – 250 val./metus, 064 – 720 val./metus, 065 (žvakė) – 720 val./metus, karbamido-formaldehydinių dervų gamyboje: 222 (žvakė) – 720 val./metus, 223 (žvakė) – 720 val./metus, 225

(žvakė) – 720 val./metus, 228 (žvakė) – 3000 val./metus. Kitų taršos šaltinių duomenys PAV ataskaitoje įvertinti tokie patys kaip nustatyta TIPK leidime.

Formalino gamybos įrenginyje planuojami ir PAV ataskaitoje įvertinti šie aplinkos oro taršos šaltiniai: katalitinio sudeginimo įrenginys, du angliniai filtrai, difenilo surinkimo talpykla, vamzdyno jungčių nesandarumai, armatūra, 101 patalpos bedraapytakinė ventiliacija (3 šaltiniai), 102 patalpos bedraapytakinė ventiliacija (3 šaltiniai), 103 patalpos bedraapytakinė ventiliacija (2 šaltiniai). Formalino gamybos įrenginio stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išskiriamų teršalų kiekiai PAV ataskaitoje įvertinti pagal technologinės įrangos tiekėjo parengtos projektinės dokumentacijos duomenis.

Iš mobilių aplinkos oro taršos šaltinių išskiriamų teršalų kiekiai apskaičiuoti pagal Teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. liepos 13 d. įsakymu Nr.125 „Dėl teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodikos patvirtinimo“.

PAV ataskaitoje atliktas aplinkos oro teršalų sklaidos matematinis modeliavimas kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“ AERMOD matematiniais modeliais, naudojant Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateiktus Kauno meteorologijos stoties 2010-2014 m. meteorologinius duomenis. Įvertinus foninę taršą ir iš PŪV planuojamus išmesti teršalus, PŪV teritorijoje nustatytos oro teršalų koncentracijos: anglies monoksido 8 val. – 703,01 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,07 ribinės vertės (toliau – RV)), dimetilo eterio 0,5 val. – 3,04 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,02 RV), formaldehido 0,5 val. – 733,51 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (7,34 RV), formaldehido 24 val. – 259,99 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (26,00 RV), metanolio 0,5 val. – 609,49 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,61 RV), metanolio 24 val. – 286,84 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,57 RV), lakiųjų organinių junginių 0,5 val. – 39 286,69 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, lakiųjų organinių junginių 24 val. – 91,07 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Ties žemės sklypo ribomis nustatytos oro teršalų koncentracijos, įvertinus foninę taršą: formaldehido 0,5 val. – 8,00 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,08 RV), formaldehido 24 val. – 10,00 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,00 RV). Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją už žemės sklypo ribų aplinkos oro teršalų RV viršijimo nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį vandeniu

Planuojama, kad formalino gamybai bus suvartojama apie 28 800 m^3 /parą apytakinio vandens. Vanduo tiekiamas iš įmonės gamybinio vandentiekio sistemos.

Formalino gamybos procese naujai statomo deaeratoriaus susidariusių nuotekų aušinimui planuojama naudoti Neries upės vandenį iš esamos AB „Achema“ gamyklos gamybinio vandens sistemos. Numatoma, kad formalino gamybai bus sunaudojama 156 m^3 /parą arba 56 940 m^3 /metus Neries upės vandens.

AB „Achema“ gamykloje yra įrengtos ir veikia kelios nuotekų surinkimo, nuvedimo bei valymo sistemos: gamybinių nuotekų; ūkio buitines nuotekų; paviršinių (lietaus) ir pramonėje susidarančių mažo užterštumo nuotekų.

PŪV veiklos metu susidarys buitinės, gamybinės (katilų prapūtimo vanduo) ir paviršinės (lietaus) nuotekos. Susidariusias buitines nuotekas numatoma esamu AB „Achema“ gamyklos buitinių nuotekų tinklu nuvesti į Jonavos miesto nuotekų valymo įrenginius.

PŪV metu susidarys sąlyginai švarios gamybinės nuotekos (katilų prapūtimo vanduo, kuris bus skiedžiamas su upės vandeniu, kad sumažinti temperatūrą), kurios bus kaupiamos rezervuare atvėsinimui ir nuvedamos į Jonavos miesto nuotekų valymo įrenginius. Numatoma, kad PŪV metu susidarys apie 156 m^3 /parą arba 56 940 m^3 /metus gamybinių nuotekų. Aušinimui panaudotą vandenį (išleidžiamo vandens temperatūra neviršys 40° C) numatoma išleisti į esamus paviršinių nuotekų kaupimo rezervuarus, kuriuose vanduo nusistovės ir išleisti į Neries upę. Numatoma, kad iš planuojamo įrenginio į AB „Achema“ paviršinių nuotekų tinklus bus išleidžiama apie 8400 m^3 /metus aušinimui panaudoto vandens.

Paviršines nuotekas planuojama išleisti į esamą paviršinių (lietaus) ir pramonėje susidarančių mažo užterštumo nuotekų sistemą ir per tvenkinius-sukaupėjus, kuriuose nusistovi, išleisti į gamtinę aplinką – Neries upę.

Planuojama, kad PŪV metu susidarysiančių nuotekų kiekis kartu su esamu neviršys AB „Achema“ gamyklos buitinių, gamybinių ir paviršinių nuotekų kiekių, nurodytų išduotame TIPK leidime.

PAV ataskaitoje reikšmingo neigiamo poveikio vandenims dėl PŪV įgyvendinimo nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį dirvožemiui, žemės gelmėms

Šuo metu derlingas dirvožemio sluoksnis dengia dalį PŪV teritorijos. Pagal atliktų inžinerinių ekogeologinių tyrimų duomenis dirvožemio sluoksnio storis PŪV vietoje yra apie 0,2 m. Prieš pradėdant statybos darbus derlingą dirvožemio sluoksnį numatoma nustumti arba nukasti ir pervežti į laikino saugojimo vietą, vėliau panaudojant teritorijos gerbūvio sutvarkymui. Apie 50% visos PŪV teritorijos (apie 0,5 ha) bus užstatyta statiniais bei įrenginiais ir padengta asfaltbetonio danga.

Planuojama, kad normalios objektų eksploatacijos metu tiesioginio poveikio derlingam dirvožemio sluoksniui nebus. Dirvožemio cheminis užteršimas galimas tik avarinių situacijų metu.

Objekto statybos darbų metu laikinai mechanškai (iškasant ir dalinai pakeičiant kitu gruntu, gręžiant polinius pamatus, įrengiant požemines komunikacijas ir pan.) bus pažeidžiamas aeracijos zonos gruntas apie 0,05 ha teritorijoje. Pažeidimo gylis sieks 0,5 – 10 m. Gruntiniam vandeningam horizontui poveikis objektų statybos metu bus minimalus, be liekamųjų reiškinų požeminės hidrosferos viršutinėje dalyje. Gilesni vandeningi horizontai nuo paviršinės taršos yra apsaugoti daugiau kaip 50-60 m storio vandeniui mažai laidžiais moreninio molio ir priemolio sluoksniais. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją įrenginių eksploatacijos metu poveikio žemės gelmėms nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį biologinei įvairovei, saugomoms teritorijoms, kraštovaizdžiui

Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, PŪV teritorijoje retų saugotinių gyvūnų ir augalų rūšių nenustatyta. Visoje PŪV teritorijoje esanti augalinė (žolinė) danga kartu su derlingu dirvožemio sluoksniu bus pašalinta iki statybos darbų pradžios.

AB „Achema“ gamyklos žemės sklypas ribojasi su Neries upe, kuri priskiriama Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbia teritorija. Neries upėje ir jos priekrantės zonoje saugomos vertybės yra upių sraunumos su kurklių bendrijomis, Baltijos lašiša, kartuolė, paprastasis kirtiklis, paprastasis kūjagalvis, pleištinė skėtė, salatis, ūdra, upinė nėgė. Neries upės vanduo naudojamas gamyklos technologiniuose procesuose, be to į Neries upę išleidžiamos paviršinės (lietaus) ir pramonėje susidarančios mažo užterštumo nuotekos. Vykdomas nuolatinis šių nuotekų ir poveikio Neries upės vandeniui monitoringas, kuris rodo, kad esama nuotekų tvarkymo ir išleidimo sistema veikia efektyviai ir reikšmingo poveikio Neries upės vandens kokybei nedaro. Kadangi dėl PŪV AB „Achema“ gamykloje susidarančių ir išleidžiamų į Neries upę nuotekų kiekiai bei užterštumas nurodyti TIPK leidime nedidės, numatoma, kad PŪV reikšmingo neigiamo poveikio nei objekto statybos nei veiklos metu Neries upei bei jos ekosistemai nesukels lyginant su esama situacija.

PŪV numatoma vykdyti urbanizuotoje industrinėje teritorijoje, todėl poveikio kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

Poveikio aplinkai vertinimo metu atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas. Atsižvelgiant į PŪV pobūdį, PAV ataskaitoje įvertinti šie visuomenės sveikatos veiksniai: aplinkos oro tarša, kvapai, triukšmas, vandenų tarša.

Esama kvapo sklaida įvertinta tiesioginiais kvapo koncentracijų matavimais esamuose gamyklos taršos šaltiniuose (paimant oro mėginius ir nustatant juose kvapo koncentraciją laboratorijoje), o planuojama – apskaičiuojant PŪV taršos šaltinių kvapo koncentracijas. PAV ataskaitoje atliktas kvapų sklaidos modeliavimas kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“ AERMOD matematiniu modeliu. Nustatyta, kad dėl AB „Achema“ gamyklos vykdomos veiklos kvapo koncentracijos vertė neviršija Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ reglamentuojamos kvapo koncentracijos ribinės vertės (8 OUE/m³), nes didžiausia valandos vidurkinio laiko intervalo kvapo koncentracija, siekianti 0,57 OUE/m³ sudaro 0,07 RV gyvenamai aplinkai. Dėl PŪV įgyvendinimo numatoma

formaldehido ir metanolio kvapo koncentracija bus nežymi, koncentracijos nesieks šiems teršalams nustatytos kvapo slenkstinės vertės: formaldehido (kvapo vnt.) 1 val. vidurkis ties žemės sklypo ribomis sieks $0,021 \text{ OUE/m}^3$, metanolio (kvapo vnt.) 1 val. vidurkis ties žemės sklypo ribomis sieks $0,00065 \text{ OUE/m}^3$, todėl neigiamas PŪV poveikis visuomenės sveikatai kvapų aspektu nenumatoma. Esamos sanitarinės apsaugos zonos plėsti nenumatoma.

PŪV stacionarių šaltinių galimai keliamas akustinis triukšmas ir elektromagnetinio lauko stipris kiekybiškai nevertinti, nes numatomi taršos šaltiniai yra įmonės teritorijoje viduje, supami įvairių triukšmo ekranų ir nutolę daugiau nei 1,3 km atstumu nuo artimiausių gyvenamųjų teritorijų. PAV ataskaitoje teigiama, kad įvertinus triukšmo sklaidos galimybes numatoma, kad PŪV ekvivalentinis triukšmo lygis ties artimiausia gyvenamąja aplinka neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, nustatytų Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

Informacija apie PŪV poveikį socialinei ekonominei aplinkai

Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, PŪV poveikis vietovės darbo rinkai turės nežymų teigiamą poveikį statybos laikotarpiu sukuriant laikinų darbo vietų statybos sektoriuje ir galimai objekto eksploatacijos laikotarpiu – gali būti įdarbinti ir apmokyti nauji operatoriai. PŪV poveikio vietovės demografijai, turizmui ir rekreacijai, nekilnojamojo turto vertei nenumatoma, nes PŪV planuojama esamoje UAB „Achema“ teritorijoje.

Informaciją apie PŪV rizikos analizę

Didžiausios rizikos objektas yra metanolio 500 t talpos saugyklos. Avarijų su metanolio atveju galimas visiškas statinių sugriovimas iki 9 m atstumu. Saugi zona, kurioje neigiamo poveikio nebūtų, būtų 95-113 m atstumu nuo talpyklos vietos. Gamyklos teritorijoje yra priešgaisrinis vandentiekis, teritorijoje išdėstytos pirminės avarijų likvidavimo priemonės: gesintuvai, gaisriniai standai. AB „Achema“ taip pat turi Priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą. Bendrovėje sukurta darbuotojų ir gyventojų perspėjimo apie avariją schema, nustatyti pranešimų apie avariją perdavimo Jonavos rajono savivaldybei, aplinkiniams gyventojams, valstybinėms institucijoms atsakingi asmenys. Pavojingų įrenginių priežiūra visoje gamykloje vykdoma periodiškai pagal įmonės galiojančią „Įrengimų remonto ir techninio aptarnavimo instrukciją R-000-20“. Planuojamame objekte įrenginių priežiūra bus analogiška, kaip ir esamuose įrenginiuose.

Informacija apie PŪV monitoringą

AB „Achema“ gamykloje vykdomos šios aplinkos monitoringo rūšys: į aplinkos orą išmetamų teršalų monitoringas, į aplinką išleidžiamų nuotekų monitoringas, poveikio paviršiniam vandeniui monitoringas, poveikio požeminiam vandeniui monitoringas.

PAV ataskaitoje pateiktas monitoringo poreikio įvertinimas dėl PŪV įgyvendinimo. PAV ataskaitoje numatytas ūkio subjekto PŪV taršos šaltinių į aplinkos orą išmetamų teršalų monitoringo vykdymas. Kitų veiklos vykdytojo vykdomų ūkio subjektų aplinkos monitoringo rūšių ir apimčių keisti nerekomenduojama.

6. Priemonių, numatytų neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas:

6.1. Siekiant išvengti PŪV poveikio dirvožemiui, PAV ataskaitoje numatyta prieš žemės darbų pradžią nuo plotų, kur bus vykdomi statybos darbai, nukasti augalinio dirvožemio sluoksnį, o užbaigus statybos darbus jį panaudoti tvarkant teritoriją.

6.2. Siekiant išvengti galimo PŪV poveikio žemės gelmėms avarinių situacijų metu, PAV ataskaitoje numatyta, kad PŪV teritorijoje turi būti įrengta paviršinių nuotekų surinkimo ir nuvedimo sistema su avarinio sistemos uždarymo sklendėmis, pastatytas konteineris su sorbentais išsiliejusiems teršalams surinkti.

6.3. Siekiant sumažinti aplinkos oro taršą, PAV ataskaitoje numatyta, kad formalino gamybos įrenginyje turi būti įrengti į aplinkos orą išmetamų teršalų valymo įrenginiai: katalitinio sudeginimo įrenginys (efektyvumas 98 proc.) ir du angliniai filtrai (efektyvumas 99 proc.).

6¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV žemės sklypas ribojasi su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija – Neries upė (ES kodas LTVIN0009). Už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą atsakinga institucija – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-05-31 raštu Nr. (4)-V3-810(7.21) „Dėl formalino gamybos agregato statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ informavo, kad pritaria PAV ataskaitos kokybei ir neprieštarauja, kad planuojama ūkinė veikla būtų vykdoma.

7. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados:

7.1. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno departamentas 2017-01-03 raštu Nr. 2.2-16(16.8.3.2.11) „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos“ pritarė poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) programai.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno departamentas 2017-06-09 raštu Nr. 2-3198(16.8.4.2.11) „Dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pritarė PAV ataskaitai ir planuojamos ūkinės veiklos galimybėms.

7.2. Jonavos rajono savivaldybės administracija 2016-12-16 raštu Nr. 6B-22-4842 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos derinimo“ suderino PAV programą.

Joniškio rajono savivaldybės administracija 2017-05-05 raštu Nr. 6B-22-2000 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos derinimo“ informavo, kad derina PAV ataskaitą ir neprieštarauja planuojamai ūkinei veiklai.

7.3. Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba 2016-12-21 raštu Nr. 13-1594 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos“ pritarė PAV programai.

Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Jonavos priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 2017-05-11 raštu Nr. 13J-55 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos derinimo“ informavo, kad derina PAV ataskaitą ir neprieštarauja planuojamai ūkinei veiklai.

7.4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno skyrius 2016-12 raštu Nr. (1.29.-K)2K-1506 „Dėl formalino gamybos agregato statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos“ informavo, kad neprieštarauja parengtai PAV programai.

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno skyrius 2017-06-26 raštu Nr. (1.29.-K)2K-765 „Dėl „Achema“ formalino gamybos agregato statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos“ informavo, kad nagrinėti PAV ataskaitos nepageidauja.

7.5. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-01-26 raštu Nr. (4)-V3-152(7.21) „Dėl formalino gamybos agregato statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos“ pritarė PAV programai.

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-05-31 raštu Nr. (4)-V3-810(7.21) „Dėl formalino gamybos agregato statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ informavo, kad pritaria PAV ataskaitos kokybei ir neprieštarauja, kad planuojama ūkinė veikla būtų vykdoma.

7.6. Aplinkos apsaugos agentūra 2017-01-30 raštu Nr. (28.1)-A4-1020 „Dėl AB „Achema“ formalino gamybos agregato statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos tvirtinimo“ PAV programą patvirtino.

8. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas

Visuomenė apie parengtą PAV programą buvo informuota Jonavos rajono savivaldybės administracijos (2016-11-24) ir Jonavos rajono savivaldybės administracijos Ruklos seniūnijos (2016-11-23) skelbimų lentose, laikraščiuose „Lietuvos žinios“ (2016-11-25) ir „Naujienos“ (2016-02-27), Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje (2016-11-25).

Informacija apie visuomenės viešą supažindinimą su PAV ataskaita buvo skelbiama Jonavos rajono savivaldybės administracijos (2017-03-22) ir Jonavos rajono savivaldybės administracijos Ruklos seniūnijos (2017-03-21) skelbimų lentose, laikraščiuose „Lietuvos žinios“ (2017-03-23) ir „Naujienos“ (2017-03-24). Su PAV ataskaita sudarytos galimybės susipažinti Jonavos rajono savivaldybės administracijos Ruklos seniūnijos, PŪV užsakovo ir PAV dokumentų rengėjo

patalpose, PAV dokumentų rengėjo tinklalapyje. Susirinkimas su visuomene dėl PAV ataskaitos įvyko 2017-04-11 17.00 val. AB „Achema“ įmonės teritorijoje esančios bibliotekos patalpose, adresu Jonalaukio k., Ruklos sen., Jonavos r. sav. Į viešą visuomenės supažindinimą su PAV ataskaita visuomenės atstovai neatvyko. PAV dokumentų rengėjas visuomenės pasiūlymų dėl planuojamos ūkinės veiklos negavo.

Aplinkos apsaugos agentūra savo tinklalapyje www.gamta.lt visuomenei apie gautą PAV ataskaitą paskelbė 2017-06-16. Per nustatytą terminą pasiūlymų dėl PAV ataskaitos iš suinteresuotos visuomenės negauta. Iki sprendimo priėmimo PAV proceso dalyviai informacijos dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą PŪV poveikį aplinkai ar vykdant PAV procedūras nepateikė.

9. Atsakingos institucijos sprendimo pobūdis (planuojama ūkinė veikla leistina/neleistina), jo priėmimo data ir su juo siejamos sąlygos, pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punktu, priimamas sprendimas: planuojama ūkinė veikla – formalino gamybos agregato statyba ir veikla – leistina pagal parengtą PAV ataskaitą.

Sprendimas priimtas Aplinkos apsaugos agentūros 2017-09-26 raštu Nr. (28.1)-A4-9841.

Su sprendimu siejamos sąlygos:

1. PŪV užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atsakingos institucijos sprendimą dėl PŪV leistinumo pasirinktoje vietoje, per 10 darbo dienų turi apie tai pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Visuomenės informavimo tvarkos aprašas), nustatyta tvarka ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

2. PŪV užsakovas privalo savo lėšomis įgyvendinti PAV ataskaitoje ir šio sprendimo 6 punkte numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už PAV ataskaitoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalo nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

4. Įvertinus PŪV pobūdį, mastą ir siekiant užtikrinti aplinkos apsaugos normų laikymąsi, įgyvendinus formalino gamybos agregato statybą, veiklos vykdytojas kartu su Aplinkos oro taršos šaltinių inventorizacija atsakingai institucijai turi pateikti ir aplinkos oro taršos sklaidos modeliavimą.

Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą:

1. PAV ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai, vadovaudamiesi PAV įstatymo 9 straipsnio 4 dalimi, pritarė PAV ataskaitai ir PŪV galimybėms.

2. PAV ataskaitos rengėjas pagal Visuomenės informavimo tvarkos aprašo reikalavimus tinkamai informavo visuomenę apie PŪV. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų dėl PAV ataskaitos ir PŪV galimybių nepateikta.

3. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, naudojant poveikį aplinkai mažinančias priemones, PŪV įgyvendinimas nesukels reikšmingų neigiamų padarinių PŪV teritorijoje ir šalia jos esančioms saugomoms augalų ir gyvūnų rūšims, natūralioms gamtinėms buveinėms. Taip pat nenumatoma reikšmingo neigiamo PŪV poveikio dirvožemiui, žemės gelmėms, aplinkos orui, vandeniui, kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei,

kultūros paveldo objektams, visuomenės sveikatai, socialinei aplinkai bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai.

4. Pagal PAV ataskaitoje pateiktus aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatus numatoma, kad aplinkos oro teršalų koncentracijos už žemės sklypo ribų neviršys ribinių aplinkos oro užterštumo verčių, nustatytų žmonių sveikatai ir (ar) aplinkai, remiantis Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. D1-585/V-611 redakcija) ir Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašą ir ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. D1-329/V-469 redakcija).

5. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, PŪV metu susidarančių atliekų tvarkymas atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

6. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, PŪV metu triukšmo lygis ties artimiausia gyvenamąja aplinka neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių verčių nustatytų gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje, remiantis Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

7. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą kvapų įvertinimą numatoma, kad kvapo koncentracija artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės, nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“.

8. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją paviršinių nuotekų tvarkymas atitinka Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, reikalavimus.

9. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją nuotekų tvarkymas ir išleidimas į aplinką atitinka Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, reikalavimus.

10. Kur ir kada galima susipažinti su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumą pasirinktoje vietoje

Su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumą pasirinktoje vietoje galima susipažinti Aplinkos apsaugos agentūroje, A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius, tel. 8 706 68086.